

ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนของอำเภอบางไทร

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

ชาญชัย ศาลาจันทร์*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมีวัตถุประสงค์มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนของอำเภอบางไทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนของอำเภอบางไทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 2 จำนวนตามเพศและประสบการณ์การทำงาน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ ครูผู้สอนในโรงเรียนของอำเภอบางไทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 2 จำนวน 140 คน โดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคแอลฟา (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนของอำเภอบางไทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 2 จำนวนตามเพศ วิเคราะห์ค่าโดยใช้ค่า t-test แบบ Independent สำหรับประสบการณ์การทำงาน วิเคราะห์ค่าโดยใช้ (One-Way analysis of variance) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี LSD

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนของอำเภอบางไทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ได้แก่ 1) ด้านการนิเทศกำกับ ติดตาม ประเมินผล 2) ด้านการวางแผนหลักสูตร 3) ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา 4) ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ 5) ด้านการจัดทำหลักสูตร และ 6) ด้านการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงหลักสูตร ทุกด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนของอำเภอบางไทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 2 โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนของอำเภอบางไทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 2 โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 ในการนำหลักสูตรไปใช้และด้านการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงหลักสูตร ส่วนด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ด้านการวางแผนหลักสูตร ด้านการจัดทำหลักสูตร และด้านการนิเทศกำกับ ติดตาม ประเมินผล พบว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

* นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คำสำคัญ

ความคิดเห็น, การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา, ครู, สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
พระนครศรีอยุธยาเขต 2

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 กำหนดให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ โดยให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ และหลักสูตรการศึกษาระดับต่าง ๆ รวมทั้งหลักสูตรการศึกษาสำหรับบุคคลต้องมียุทธศาสตร์ที่หลากหลาย ทั้งนี้ให้จัดตามความเหมาะสมของแต่ละระดับ โดยมุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลให้เหมาะสม แก่วัยและศักยภาพ โดยสาระของหลักสูตร ทั้งที่เป็นวิชาการ และวิชาชีพ ต้องมุ่งพัฒนาคนให้มีความสมดุล ทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงาม และความรับผิดชอบต่อสังคม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, หน้า 9-10)

หลักสูตรเป็นเครื่องมือที่ถ่ายทอดเจตนารมณ์หรือเป้าประสงค์ของการศึกษาของชาติลงสู่การปฏิบัติ อาจกล่าวได้ว่าหลักสูตรคือสิ่งที่นำเอาความมุ่งหมายและนโยบายการศึกษาไปแปลงเป็นการกระทำขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนหรือสถานศึกษา ถ้าจะกล่าวว่าการหลักสูตร คือ หัวใจของการศึกษาก็คงไม่ผิด เพราะถ้าปราศจากหลักสูตรเสียแล้วการศึกษาก็ย่อมดำเนินไปไม่ได้ ความสำคัญต่อการเรียนการสอนนั้น คือการนำหลักสูตรไป แปลงเป็นภาคปฏิบัติจริง ๆ เหมือนกับการที่ช่างลงมือสร้างบ้าน โดยการตอกเข็ม ทำฐานรากก่อโครงสร้างและ ส่วนอื่น ๆ จนเป็นบ้านขึ้นมาในที่สุดช่างต้องอาศัยแบบแปลน ช่วยในการก่อสร้างนั้นได้ ผู้เรียนผู้สอนก็ จำเป็นต้องอาศัยหลักสูตรเพื่อช่วยในการเรียนการสอนนั้น หลักสูตรจึงมีความสำคัญต่อการเรียนการสอน อย่างยิ่ง และเป็นความจำเป็นที่ครูจะต้องศึกษาหลักสูตรให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ พร้อมทั้งช่วยให้ผู้เรียนมีความ เข้าใจด้วย (สุนีย์ ภู่งพันธุ์, 2549, หน้า 16) ดังนั้นการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาถือเป็นหัวใจของการจัด การศึกษา เพราะเป็นเครื่องมือสำคัญในการกำหนดแนวทางในการจัดการศึกษา เพื่อที่จะพัฒนาผู้เรียน ให้มี ทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิตสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองและสังคมได้ การจัดการศึกษาที่ดีจึงควรมี ความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพชีวิตและสังคมของผู้เรียน หลักสูตร จึงจำเป็นต้องปรับปรุงหรือพัฒนาให้ มี ความเหมาะสมทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจและสังคมอยู่เสมอ

ในการบริหารจัดการหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพ โรงเรียนต้องมีการเตรียมวางแผนเพื่อใช้หลักสูตร ผู้บริหารโรงเรียนและคณะกรรมการ โรงเรียนจะต้องศึกษาและทำความเข้าใจหลักสูตร และเตรียมความพร้อม ในการใช้หลักสูตร พิจารณาถึงงบประมาณและอาคารสถานที่ว่าพอเพียงหรือไม่ การเตรียมความพร้อมใน

การใช้หลักสูตรจะดำเนินการโดยวิธีใด การวางแผนเพื่อใช้หลักสูตรอย่างละเอียดรอบคอบและมีขั้นตอน จะทำให้การใช้หลักสูตรประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย โรงเรียนควรมีการส่งเสริมสนับสนุนการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติอย่างเหมาะสม เนื่องจากโรงเรียนแต่ละแห่งมีบริบทต่างกัน ความพร้อมต่างกัน อีกทั้งมีความแตกต่างกันในด้านงบประมาณ ทรัพยากร สถานที่ และบุคลากร รวมทั้งนักเรียนในโรงเรียนแต่ละโรงเรียนมาจากพื้นฐานครอบครัว ฐานะทางเศรษฐกิจ สังคมที่แตกต่างกัน มีความรู้ความสามารถที่แตกต่างกัน ดังนั้นการวางแผนในการบริหารหลักสูตรจึงควรพิจารณาให้สอดคล้องกับปัจจัยต่าง ๆ ดังกล่าวด้วย (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2551, หน้า 35) ซึ่งสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2552, หน้า 2) กล่าวว่า ประเด็นที่ส่งผลต่อปัญหาด้านหลักสูตรสถานศึกษา คือ การบริหารหลักสูตร เนื่องจากครูผู้ใช้หลักสูตรยังขาดความรู้ความเข้าใจอย่างถ่องแท้ในสาระของหลักสูตร หลักสูตรไปไม่ถึงผู้ปฏิบัติในระดับสถานศึกษา การขาดแคลนงบประมาณในการบริหารหลักสูตร สอดคล้องกับสันติ บุญภิรมย์ (2552, หน้า 19 - 20) ได้กล่าวถึงปัญหาการบริหารงานวิชาการยังมีจุดอ่อนและข้อบกพร่องในด้านหลักสูตร ระบุว่ามีการบริหารหลักสูตรหรือปรับปรุงหลักสูตรแกนกลางให้สอดคล้องกับหลักสูตรท้องถิ่นและหลักสูตรสถานศึกษา การส่งเสริมสนับสนุนจากบริหาร โรงเรียนและระดับสูงไม่เพียงพอ และที่สำคัญผู้บริหารให้ความสนใจกับงานอื่น ๆ ของสถานศึกษามากกว่าวิชาการ และสถานศึกษาให้ความร่วมมือกับบุคคล ครอบครัวยุวมชน และองค์กรสังคมอื่น ๆ ในการมีส่วนร่วมในการพัฒนางานวิชาการน้อย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 มีภารกิจเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาในสังกัดจัดการเรียนการสอนขั้นพื้นฐานให้แก่ประชากรวัยเรียนในเขตบริการ โดยมีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา 38 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (แก้ไขเพิ่มเติม) พ.ศ. 2545 และ มาตรา 37 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 มีภารกิจและอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับหลักสูตร คือ การประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในพื้นที่การศึกษา โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ได้กำหนดนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 คือ การเร่งปรับระบบสนับสนุนการจัดการศึกษา ที่สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันมีการประสานสัมพันธ์เนื้อหา ทักษะ และกระบวนการเรียนการสอน ประกอบไปด้วย มาตรฐานและการประเมินหลักสูตรและการสอน การพัฒนาทางวิชาการ สภาพแวดล้อม การเรียนรู้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2, 2559, หน้า 1 - 13) แต่ยังคงพบปัญหาอุปสรรคหลายประการดังจะเห็นได้จาก ผลการดำเนินงานในรอบปีการศึกษา 2558 ด้านคุณภาพทางการศึกษา พบว่า กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนลดลง ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ และกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ซึ่งเป็นผลมาจากปัญหาการบริหารงานวิชาการ รวมถึงงานด้านการบริหารหลักสูตรด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชนมณีภา วรณไพบูลย์ (2553, หน้า 551) พบว่า ปัญหาการบริหารหลักสูตรของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 คือ การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยให้ทุกฝ่ายและผู้ที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วม การจัดทำคู่มือครูเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษาและคู่มือการเรียนการสอน

การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของสถานศึกษาก่อนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะผู้บริหารและครูผู้สอนยังไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเพียงพอและเป็นครั้งแรกในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียก็ยังไม่มีความรู้เกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตร ขาดงบประมาณในการจัดทำและจัดหาคู่มือครู เนื่องจากการจัดสรรงบประมาณ ส่วนใหญ่ใช้จำนวนนักเรียนเป็นเกณฑ์ในการจัดสรรงบประมาณทำให้มีงบประมาณไม่เพียงพอ

จากความสำคัญและปัญหาของการบริหารหลักสูตรที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนของอำเภอบางไทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 เพื่อนำผลการศึกษาเป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับสถานศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นำไปเป็นแนวทางในการส่งเสริม ปรับปรุง และพัฒนา การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

2.2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 2 จำแนกตามเพศ และประสบการณ์การทำงาน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมีกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือครูผู้สอนในโรงเรียนของอำเภอบางไทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 2 จำนวน 140 คน โดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยการหาดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence : IOC) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 และหาค่าความเชื่อมั่นใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของคอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน คือ 1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม 2. เนื้อหาที่จะทำวิจัย 3. ข้อเสนอแนะเป็นคำถามปลายเปิด จำแนกตามเพศ ใช้การวิเคราะห์ค่าสถิติด้วย t-test แบบ Independent และ ANOVA (One-way analysis of variance) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี LSD (LSD Post hoc Comparison) สำหรับตัวแปรประสบการณ์การทำงาน

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปเป็นข้อๆ ได้ดังนี้

1. สภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่าง 140 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย มีจำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 65.70 เพศหญิง มีจำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 34.30 ส่วนประสบการณ์การทำงาน มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 10 ปี มีจำนวน 26 คิดเป็นร้อยละ 18.50 มีประสบการณ์การทำงาน 10 – 20 ปี มีจำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 37.90 มีประสบการณ์การทำงาน 20 ปีขึ้นไป มีจำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 43.60 ตามลำดับ

2. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาใน โรงเรียนของอำเภอบางไทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ 1) ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล 2) ด้านการวางแผนหลักสูตร 3) ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา 4) ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ 5) ด้านการจัดทำหลักสูตร และ 6) ด้านการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงหลักสูตร

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาใน โรงเรียนของอำเภอบางไทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

4. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาใน โรงเรียนของอำเภอบางไทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 ในด้านการนำหลักสูตรไปใช้และด้านการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงหลักสูตร ส่วนด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ด้านการวางแผนหลักสูตร ด้านการจัดทำหลักสูตร และด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล แตกต่างกัน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

1. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาใน โรงเรียนของอำเภอบางไทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ 1) ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล 2) ด้านการวางแผนหลักสูตร 3) ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา 4) ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ 5) ด้านการจัดทำหลักสูตร และ 6) ด้านการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงหลักสูตร ซึ่งอภิปรายในแต่ละด้าน ได้ดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนของอำเภอบางไทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 มีการพัฒนา

บุคลากรในโรงเรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจ และมีความสามารถนำความรู้ไปใช้ในการจัดทำสาระของหลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง สร้างความตระหนักให้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องให้เห็นความสำคัญความจำเป็นที่จะต้องร่วมมือกันจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี และจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรและความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจงจิตต์ เหลืองอรุณ (2556, บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง การเตรียมความพร้อมการบริหารหลักสูตรประถมศึกษาผู้ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การเตรียมความพร้อมการบริหารหลักสูตรประถมศึกษาผู้ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและข้าราชการครูในด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาผู้ประชาคมอาเซียน รองลงมาคือ ด้านการจัดทำหลักสูตรประถมศึกษา ที่เน้นอาเซียน และด้านรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรประถมศึกษาที่เน้นอาเซียน

ด้านที่ 2 ด้านการวางแผนหลักสูตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนของอำเภอบางไทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 มีการกำหนดแผนการนิเทศติดตามผล กำหนดตัวชี้วัดให้ครอบคลุมเนื้อหาสาระของหลักสูตร และกำหนดตัวชี้วัดให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจิรวรรณ พงศ์ศรีเจริญ (2556, บทคัดย่อ) วิจัยเรื่องการศึกษาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของสถานศึกษาในเครือข่ายศิลาธาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ผลการวิจัย พบว่าการวางแผนดำเนินการในเรื่องความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาวิธีการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้และเครือข่ายการเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง กระตุ้นให้เกิดการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการและการให้คำแนะนำ หลังการนิเทศกำกับติดตาม ประเมินผลอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องและควรมีการนำผลที่ได้จากการสรุปผลการดำเนินงานมาปรับปรุงพัฒนาในปีต่อไป

ด้านที่ 3 ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนของอำเภอบางไทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 มีการจัดหน่วยการเรียนรู้โดยการบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนเข้าร่วมกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัย วุฒิภาวะ และความแตกต่างระหว่างบุคคล และจัดทำโครงสร้างของหลักสูตรสถานศึกษาแต่ละช่วงชั้นและสัดส่วนเวลาเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปาริชาติ เพ็ชรแก่น (2556, บทคัดย่อ) วิจัยเรื่องการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดขอนแก่น ผลการศึกษาพบว่า 1) สภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับ “มาก” โดยค่าเฉลี่ยด้านที่มีการปฏิบัติมากที่สุดคือ ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

ด้านที่ 4 ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนของอำเภอบางไทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยผู้บริหารทำความเข้าใจกับครูให้พัฒนาตนเองและวางแผนดำเนินการร่วมกันในการจัดกิจกรรมการ

เรียนรู้จัดปัจจัยและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ภายใน เช่นการกำหนดครูเข้าสอน การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ โดยคำนึงถึงขนาดและจำนวนนักเรียน และทำความเข้าใจในเจตนาธรรมของหลักสูตรสถานศึกษาให้ชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของยอแสง นาคกระแสร (2557, บทคัดย่อ) การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ด้านการดำเนินการบริหารหลักสูตร (การใช้หลักสูตรสถานศึกษา) ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ด้านที่ 5 ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนของอำเภอบางไทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 มีการวัดผลและประเมินผลเพื่อปรับปรุงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ วิเคราะห์ผลการเรียนรู้ของผู้เรียน และวัดผลและประเมินผลสอดคล้องกับสาระ และมาตรฐานการเรียนรู้แต่ละช่วงชั้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจิรวรรณ พงศ์ศรีเจริญ (2556, บทคัดย่อ) วิจัยเรื่องการศึกษาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของสถานศึกษาในเครือข่ายศิลาธาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ผลการวิจัย พบว่า การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของสถานศึกษาในด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล ควรมีความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาวิธีการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้และเครือข่ายการเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา ควรส่งเสริมให้มีการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง กระตุ้นให้เกิดการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการและการให้คำแนะนำ หลังการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

ด้านที่ 6 ด้านการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงหลักสูตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนของอำเภอบางไทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 2 จัดทำเอกสารหลักสูตรสถานศึกษาฉบับปรับปรุงและพัฒนาวิเคราะห์และประเมินผลการใช้หลักสูตรโดยมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องและวิเคราะห์จุดเด่น และจุดที่ควรพัฒนาจากผลการประเมินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเบนเนต (Bennett, 2016, Abstract) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการพัฒนาหลักสูตร ผลการวิจัยพบว่า การนำผลการปรับปรุงการพัฒนาหลักสูตรมาใช้เป็นแนวทางการดำเนินงาน เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ ตลอดจนผู้เรียนเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ ตอบสนองต่อการปฏิรูปการศึกษา และส่งผลให้การศึกษาของประเทศชาติพัฒนาต่อไป

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนของอำเภอบางไทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 2 จำแนกตามเพศ พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 มีการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียน โดยมีการปฏิบัติงานในลักษณะรูปแบบเดียวกันกับบุคลากรที่มีเพศแตกต่างกัน การบริหารงานโดยยึดประชาธิปไตยความเสมอภาค เท่าเทียม

กันของทุกคน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชอแสง นาคกระแสร (2557, บทคัดย่อ) การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา อุบลราชธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า 1) ข้าราชการครูที่มีตำแหน่งต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน 2) ข้าราชการครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนของอำเภอบางไทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 โดยภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน จะมีผลต่อความคิดเห็นที่แตกต่างกัน โดยมีการวิเคราะห์แนวคิด การเข้าใจในระบบการทำงานที่ชัดเจนความรอบคอบในการทำงาน พร้อมทั้งการแสดงความคิดเห็นในรูปแบบต่างๆมีการเปลี่ยนแปลงโดยขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของแต่ละคน จึงส่งผลกระทบต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 เพื่อให้โรงเรียนเกิดการพัฒนาที่ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของรอบีชต์ มามู (2556, บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง ปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 ของครู โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมือง จังหวัดยะลา ผลการค้นคว้าอิสระพบว่าผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

- 1.1 โรงเรียนควรพัฒนาหลักสูตร โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 1.2 ผู้บริหารโรงเรียนควรจัดงบประมาณในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้เพียงพอ
- 1.3 โรงเรียนควรจัดให้มีการประเมินผล การนิเทศ กำกับ ติดตาม อย่างเป็นระบบและเป็นการช่วยเหลือแนะนำอย่างกัลยาณมิตรอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทางวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียน ทั้งนี้เพื่อต้องการทราบถึงปัจจัยที่จะนำไปสู่การกระทำที่จะนำมาซึ่งผลสำเร็จในการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา
- 2.2 ควรมีการศึกษาโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จในการปฏิบัติงานของหน่วยงาน ที่ได้ดำเนินการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนไปใช้ ซึ่งอาจจะได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ และ อาจเป็นแนวทางให้โรงเรียนที่สนใจนำไปเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติงานให้เกิดการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียน ในหน่วยงานของตนต่อไป

2.3 ควรมีการศึกษาคูและผู้บริหารมีความคิดเห็นต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนของอำเภอบางไทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 โดยใช้เครื่องมือในการวิจัยรูปแบบอื่น เช่น แบบสัมภาษณ์ แบบสำรวจ ซึ่งเป็นการสื่อสารสองทางทำให้ผู้วิจัยเข้าใจและตีความข้อมูล ได้ง่ายขึ้นและได้ข้อมูลเชิงคุณภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.
- จงจิตต์ เหลืองอรุณ. (2556). การเตรียมความพร้อมการบริหารหลักสูตรประถมศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน ของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1. การศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเองการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- จิรวรรณ พงศ์ศรีเจริญ. (2556). การศึกษาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ของสถานศึกษาในเครือข่ายศิลาธาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.
- ชนมณีภา วรรณไพบลีย์. (2553). แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในศูนย์ประสานงานสถานศึกษาโพทะเล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 2. การประชุม วิชาการ ครั้งที่ 8. นครปฐม : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน.
- ทวี เพชรพยอม. (2551). สภาพและปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนรินทร์.
- ปาริชาติ เพ็ชรแก่น.. (2556). การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัยจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ขอแสง นาคกระแสร์. (2557). การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี .
 รอปียัต มามู. (2556). ปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551
 ของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมือง จังหวัด
 ยะลา.

วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
 สันติ บุญภิรมย์. (2552). หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : บั๊กพอยท์.
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 . (2559).

ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียน สังกัด สพป.พระนครศรีอยุธยา เขต 2 .

ค้นเมื่อ 1 กันยายน 2559, จาก http://data.bopp-obec.info/emis/school.php?Area_CODE=6602.
 สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). *ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง*
 (พ.ศ. 2552 - 2561). กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2551). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง*

กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.

สุนีย์ ภูพันธ์. (2549). *แนวคิดพื้นฐานการสร้างและการพัฒนาหลักสูตร*. เชียงใหม่ : โรงพิมพ์แสงศิลป์
 Bennett, R.M. (2016). *Teacher participation in curriculum development : A history of the idea and*
practice. Retrieved July 22, 2016, from [https://www.pubmed?cmd=](https://www.pubmed?cmd=search&term=Bennett%20RM%5Bau%5D&dispmax=50)
[search&term=Bennett%20RM%5Bau%5D&dispmax=50](https://www.pubmed?cmd=search&term=Bennett%20RM%5Bau%5D&dispmax=50).